

ÚVOD

Strategie rozvoje obce je základním nástrojem řízení obce. Na základě poznání situace v obci a představ občanů, podnikatelů, zájmových organizací a dalších subjektů v obci formuluje vizi a rozvojové cíle obce spolu s aktivitami vedoucími k jejich naplnění. V oblasti plánování v obci Zám I v minulosti zpracovala Strategii rozvoje do roku 2010, územní plán nebyl v této strategii zmínován. Koncem roku 2010 bylo zvoleno nové zastupitelstvo obce a po ústupu roku 2011 byla vypracována tato Strategie rozvoje obce, v níž je mimo jiné územní plán zahrnut. Strategie obce byla projednána na veřejném zasedání zastupitelstva 24.1.2011. V souvislosti se započatím příprav územního plánu bylo rozhodnuto o zpracování obecní rozvojové strategie, která by mimo jiné rozvinula mikroregionální strategii a vytvořila východiska pro zamýšlený nový územní plán. Strategie je zpracovávána na období let 2011-2020. Strategie je členěna na dvě základní složky: **analytickou část** a **návrhovou část**. Vstupem do analytické části je socioekonomická charakteristika obce, kde jsou nastíněny a komentovány hlavní trendy v jednotlivých tematických oblastech. Návrhová část vychází zejména z poznatků o situaci mezi obcemi, které provazuje s výstupy z provedených analýz. Takto vzniklý rámec byl zpracován a dále rozvíjen na veřejných projednáních s občany, prostřednictvím písemných připomínek občanů a konzultacemi s vedením obce. Strategie byla zpracována v úzké spolupráci s občany a zastupitelstvem obce Zám I. Občané mají možnost se vyjádřit k problémům obce a komentovat navrženou podobu strategie.

ANALYTICKÁ ČÁST SOCIOEKONOMICKÁ CHARAKTERISTIKA OBCE

Územní vztahy

Obec Zám I náleží dle administrativního členění do Královéhradeckého kraje, do správního obvodu obce rozšířené působnosti Rychnov nad Kněžnou. Zám I také patří mezi 9 obcí, jež společně tvoří MAS (Místní akční skupina) MAS Vyhlídka. Obec je členem (Dobrovolný svazek obcí) DSO Orlice. K 31. 12. 2010 měla obec 655 trvale hlášených obyvatel. Ze základních správních úřadů se matrika a stavební úřad nachází ve Vamberku; katastrální úřad a ostatní úřady v Rychnov nad Kněžnou.

Dopravní obsluhovanost je zajištěna jak autobusy SAD a AUDISU, tak vlaky českých drah, odkud je dobré spojení na Letohrad a Týniště nad Orlicí. Některí využívají individuální dopravu při dojíždění za prací. Zejména pokud pracují na směny, je doprava společně jedním autem. Nicméně hromadná doprava zabezpečuje dostatečné spojení s městy a okolními obcemi.

Území náleží do povodí Divoké Orlice a pohybuje se v nadmořské výšce 288m (v nivě Orlice) po 430m. Je součástí Pírodního parku Orlice. Území spadá obec do působnosti města Vamberka (obec druhého stupně).

Obr. 1 ó letecký pohled Obce Zám I

Obyvatelstvo a bydlení

První písemná zmínka o Zámli jako šzboflí Pot-tejnskémō je dolofena listinou ze 14. dubna 1356, kterou sepsal v Praze Jan z Pot-tejna s panovníkem Karlem IV. smlouvu o prodeji zboflí svého, byla mezi spoustou vsí, m ste ek a území také ves Zamely. Je to první písemný doklad, kde se adí Zám l mezi vsí p ináleflející k hradu Pot-tejnu. V knize Hrady, zámky a tvrže, která vznikla zásluhou společné práce historika a architekta Franti-ka Musila a Ladislava Svobody, vynikajících odborník , dochází k dal-ímu posunu na-eho historického poznání regionu.

Název území kolem eky Divoké Orlice - Zám l pochází z ejm od eku vymletých míst - zámel . Jak -el as, dá se íci, fle obec vřdy tvo ila sou ást po-tejnského panství. Od roku 1920 je samostatnou obcí.

V sou asnosti má obec 655 obyvatel. O víkendech a prázdninách se její po et zvy-uje o letní hosty a chalupá e. Z pohledu struktury obyvatel je 333 mufl a 322 řen. V ková struktura: do 18 let 110 obyvatel, do 40 let 217 obyvatel, ostatních 438. Vývoj po tu obyvatel obce Zám l je vícemén stabilní. Nejvíce obyvatel m la obec na p elomu 19. ó 20. století, od té doby po et obyvatel mírn klesal. I p esto, fle se demografické chování populace po roce 1989 výrazn zm nilo

Bytová zástavba doznala koncem minulého století zm n. Zaniklo n kolik charakteristických vesnických stavení i vzhledem k charakteru zm n společenských a sociálních pot eb. Byly vybudovány na svou dobu moderní domy. Nicmén zem d lské usedlosti a statky byly zachovány v p vodní podob .

Zástavba v obci je tvo ena ó jak je u venkovských obcí b řné ó tém výhradn rodinnými domy (vesm s v soukromém vlastnictví), bytový d m je zde jeden. P íblifn 10 % ó tvo í domy trvale neobydlené, z nichřl v t-ina slouřl k rekreaci. Zájem o výstavbu nových rodinných dom byl zaznamenán, av-ak obec nenabízí pozemky pro výstavbu. V posledních letech p esto vyrostlo n kolik nových dom , dále byly opraveny star-í domky. Obec je plynofikována a je napojena na vodovod. Ob tyto sít v sou asné dob kapacitn posta ují. Obec má ást obce e-enou spla-kovou kanalizaci a v obci jsou vybudovány samostatné t í isti ky odpadních vod .

V roce 1997 byl územní plán zpracován pan Urban plán spol. s.r.o. v Hradci Králové. Obecní zastupitelstvo jej schválilo 18.7.1997.

V roce 2006 byl územní plán, zpracovaný ing. arch. Dagmar Vaní kovou z Jablonného nad Orlicí.

řkolství, zdravotnictví, sociální a dal-í sluffby

Mate ská i základní -kola se nacházejí v centru obce. Ve vedlej-í obci Pot-tejn sídlí d tský léka , léka pro dosp lé a zubní léka . Pro specializovanou pé í je nutná dořfřl ka do Rychnova nad Kn řnou, p ípadn do Hradce Králové. V obci se nenachází řládne klasické za řzení sociální pé e. V obci se nachází obchod s potravinami, resp. se smí-eným zboflím, pohostinství Penzionu Orlice a u Vagónu. Nejřlifřl po-ta je v Pot-tejn .

Zájmová innost

Protofle vesnice v restituci p í-la o hospodu a sál, tak mnoho společenských a kulturních akcí se koná v místní knihovn , v mate ském centru, v zrekonstruovaných prostorách zasedací místnosti a p í v t-ím setkání vyuffřváme prostor t locvi ny. V letních m sících se v t-inou akce konají pod -írým nebem na venkovních h í-tích pod Markem a nebo u Vagonu. V poslední dob byly obnoveny tzv. otřírání studánek, jsou organizovány posezení s d chodci, tzv. pálení arod jnic; d tský den, ma-karní plesy pro d ti i dosp lé apod.

Knihovna má 120 let od svého vzniku. Pro d ti má nezvyklé kouzlo noci s Andersenem, kdy d ti v knihovn stráví jednu noc a knihovny v celé Evrop spolu komunikují po internetu. Malování a zdobení kraslic a velikono ní dekorace jsou dal-í dořřfřovanou tradicí. V adventní dob probřřhá v knihovn erná hodinka, kdy za sv tla petrolejky se tou pohádky, vypráví se o asech minulých, konzumují se k řřlaly a ostatní su-ené ovoce. Na podzim se v knihovn po ádají besedy se spisovateli z klubu spisovatel .

Do **mate ského centra**, které na-e obec vybuřřovala v roce 2009 se schází maminky na mate ské dovolené společn se svými d tmi, které mají mořřnost vyuffřt vnit ního bazénku s kuli kami a n kolik her umíst ných v t chto prostorách. V letních m sících je vyuffřřvána i -kolní zahrada t mito maminkami, kde je postaven altán a venkovní pískovi-t ve tvaru lodi.

Prostory **zasedací místnosti**, která v roce 2009 byla rekonstruována, jsou vyuffřřvány k nepravidelným besedám. K jednáním za ú astí více lidí a pravidelným sch zkám hasí v zimních m sících. Kařřde úterý zde probřřhá palí kování, kde se schází krajká ky k vým n svých zku-eností a společnému palí kování. P í Noci s Andersenem zasedací místnost vyuffřřváme i na spaní díky velkému po tu uchaze . Dvakrát do roka zde probřřhá vítání ob ánk .

Prostory **t locvi ny** jsou vyuffřřvány k místním karneval m a sportovním akcím. O vzornou reprezentaci obce se uřřl n kolik let stará volejbalový oddíl SK Zám l. Volejbal je v Zám li nejřlbfřen j-ím a nejroz-í en j-ím sportem. Dřřufřřstva mufl a řen hrají dlouhodob okresní sout fle i kdyřřl ne tak úřřp -n jako d v ata, ale vřřdy s plným nasazením. Volejbalovou partu dopl uje je-t skupina neregistrovaných hrá , kte í se scházejí v t locvi n kařřdý tvřřtek od 20.00 hod. a sobotu od 17:30 hod. a ur ít mezi sebou p ívítají i dal-í zájemce.

Dalším úspěšným oddílem je stolní tenis. I ten se dlouhodobě účastní okresních soutěží. Trénink mufl probíhá každé úterý a v pátek od 18:00 hod. se hrají mistrovské zápasy.

O další činnosti SK Zámli se sice nedočetete v novinách, ale určitě není méně lefitá. Každé pondělí se koná rekondiční gymnastika pro ženy a od 20:00 hod. cvičení Zumbi. Gymnastické cvičení pro mladší fláky probíhá každé úterý. Ve čtvrtek je pomalejší zdravotní cvičení, které vyuffívají ženy v duchovném vku. Pátek probíhá cvičení na národní mladší flák. Ve středu od 20:00 hod. se trénuje badminton a v úterý 16:00 hod. cvičení svoji fyziku krouflek hasiči. Nohejbalisti vyuffívají tlocviku ve čtvrtek 16:30 hod. Florbalisti se scházejí v neděli od 14:00 hod. a fotbalisti také v neděli od 18:30 hod. Nohejbalisti, fotbalisti, florbalisti, sportk, školní družina vyuffívají tlocviku v nepříznivém počasí. V pondělí po úterý vyuffívají venkovní hřiště. Tlocviku vyuffívají k trénování střílečky v atletice Mazurovi, které ve svém sportu sbírají medaile.

V dopoledních hodinách je tlocviku na vyuffívána místní školou.

Tlocviku od svého postavení afdosud bez problémů fungovala a sloufíla vsem, díky vzorné spolupráci obce a sportovního klubu.

Desátý rok probíhá sbírka pro Charitu v podobě Třicetileté sbírky. Na pochůzku na eho katastrálního území králové dokonce vychází i skupinky.

Sociální komise pořádá zájezdy za kulturou do divadla 2x ročně. Koná se i předvánoční posezení s duchodci v Penzionu Orlice a podle počtu narozených dětí jednou nebo dvakrát ročně probíhá vítání občánků. Nově je doprovázen programem písní rozsvícení vánočního stromku u Penzionu Orlice s programem dětí z místní školky. Různá sportovní utkání horního konce proti konci dolnímu probíhá na hřišti u Vagonu. Soutěže v nohejbale, volejbale, pingpongu, šachový turnaj. Důležitý den je též zřejmě nikdy nepřerouvaná tradice. Stejně jako Novoroční výhled na Veleově, Sousedský ples, Maškarní karneval, organizují sbírku oblečení pro charitu a obcházejí seniory s přáními k narozeninám.

Základní organizace českého zahrádkářského svazu, českého svazu v elce se aktivně podílí na znovuvzkříšení tradičních emesel. Pořádají kurzy pod vedením Kateřiny Zavacké a Marie Dalecké mající osvědčení o itelky zpracování medu v domácnosti. Prvním rokem uspořádali velikonoční výstavu ve mlýně v Zámli. Pro návštěvníky bylo připraveno: výtvarné práce dětí základních škol v Zámli, medové a perníkové pečivo a jeho zdobení, ukázky velikonočních dekorací, ukázka zdobení kraslic, ukázka pletení pomlázky, možnost zakoupení vybraných druhů dekorací, pomlázky a jarních květin.

Na veskerém dně v naší obci se podílí ve spolupráci s Obecním úřadem i Sbor dobrovolných hasičů. SDH pořádá každoročně pálení aródnic pro širokou veřejnost. Hasiči zavedli spolu s OÚ po obnovení a úpravě studánek každoroční putování ke studánkám, vycházející z tradice a inspirované Otevíráním studánek od B. Martina, za hojně úcty vesnické chasy v dobových oblecích, družek nesoucích klíče odemění vod. To vše za zvuku mariánských a lidových písní. Sešlo za jiná vřelá pod nejkrásnějším stromem vesničky, Vora skou lípou. Pro děti po mnoho let je určená ke konci prázdnin loutka pod názvem Škdo si hraje, nezlobí odpoledne v duchu netradičních her, nebo nočních stezek odvahy s patřičným občerstvením.

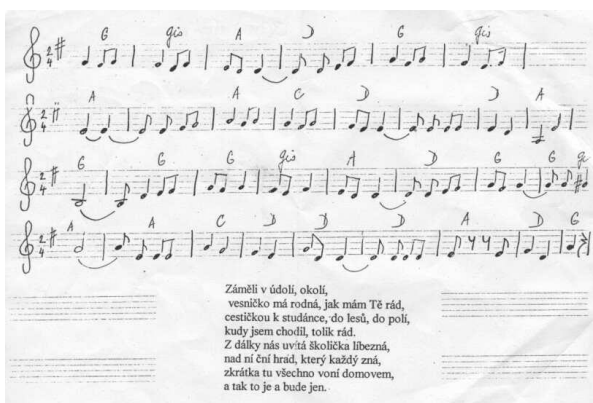
Všechny akce jsou zveřejňovány na obecních stránkách www.obeczamel.cz

22. dubna 2002 jsme převzali z rukou předsedy Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky od pana Václava Klause dekret o udělení znaku a praporu pro naši obec. Na sv. Václava téhož roku byl znak spolu s prapory obecním i hasičským slavnostně posvěceny za bohaté účasti ve veřejnosti. Celá vesnice tuto událost oslavila celodenním pestrým programem. Znak tvoří okřídlený lev s aureolou, atribut sv. Marka, místo knihy však byl lvu do tlap dán fletnov, který je připomínkou místních kamenolomů, jejichž materiál sloufíl k výrobě mlýnských kamenů. Vlnitá pata štítu symbolizuje polohu obce na ece Divoké Orlice. Prapor vychází ze znaku.

Obec má od roku 2002 i vlastní hymnu.

Obr. 2.6 Svěcení praporu v roce 2002

Obecní hymna

Při hodnocení aktivity občanů je nutno se poohlédnout do minulosti. Na počátku 90 let se spolubrigádnicky dobudoval společný vodovod Potštejn - Zámí - Doudleby nad Orlicí. V letech dalších se tu a tam svépomocí opravily místní komunikace, udržovala přijatelná zeď, vybuďovaly se volejbalové kurty, zavedlo se osvětlení a elektrika nahřívá pod Mareš, které se upravilo a oslono.

V 2005 bylo odpracováno mnoho brigádnických hodin nahřívá u Vagonu, na který poskytl Královéhradecký kraj dotaci ve výši 77 tis. Kč na projekt v hodnotě 111 tis. Kč. Projekt nesl název Zámí v pohybu I. V roce 2006 proběhl projekt Zámí v pohybu II a následující rok Zámí v pohybu III.

Pomník obětem válek byl těl obnoven a postaven v novém pojetí jako sponzorský dar.

Operace nahřívá křivoť byla realizována svépomocí. Jedná se o projekt v hodnotě 84 tisíc korun za příspěvní dotace 25 tis. Kč z POV Královéhradeckého kraje. Obnovu zeleně nahřívá kolní zahradě a obnovení historické javorové aleje před křivou podpořili místní úklidem prostranství. Výsadbu a projekt osázení zahrady provedl místní zahradník. Program byl z celkové částky 128 tisíc Kč dotován 64. tisíci Kč. Na opravách zábradlí dolní lávky se těl podílel místní občan. Na akci o celkové výši 220 tis. Kč bylo dotací uhrazeno 38 tisíc. Kč z POV Královéhradeckého kraje.

Při akcích požádaných hasiči pro děti pomáhá bezplatně kdý afl 40 dobrovolníků, zejména mládele, nikoliv z jejich řad.

V roce 2007 potěil v historii se hokejisti umístili nahřívá tím místě. Z vítězství se radoval kompaktní celek Herák ze Zámí, poprvé hrající pod Ústí nad Orlicí (dříve Dlouhá Těbová). Hokejisti ze Zámí se křivdoro nahřívá ústní turnaj Computer Shop Cup Ústí nad Orlicí a souasně hrají ligu neregistrovaných v Rychnov nad Kněžnou.

V roce 2009 spěchu za pekelské barvy dosáhl Marian Pěhoda (ze Zámí), který vypálil rybník ve em ostatním klukem. Stal se nejlepším mladším hráčem, kdýfl nasbíral v této kategorii nejvyšší počet bodů. Zasloužil se tím o skvělou reklamu pekelskému nohejbalu, na kterou jsou hráči od Zdobnice patřící napěvní. Pěhoda tak svým brilantním výkonem předvedl kluky hrající od útlých let pod vedením nejkvalitnějších trenérů v klubech s bohatou historií. V Kategorii starších hráčů byl nejlepe hodnocen Michal Bertko (TJ KAC Košice), který je synem mistra světa a jednoho z nejlepších hráčů slovenské historie v jedné osobě.

Od roku 2010 afl do souasnosti proběhají nahřívá nově zrekonstruované stělnici brigádnické hodiny mládele před hřívá ní prostoru od náletových děvein a plevele. Souasně investují a opravují budovu stělnice, kde zrekonstruovali stěchu a vstupní stěnu. Kolem celého areálu vzniklo nové oplocení.

Je zde máme místní sběratelku historických panenek a historických hraček, která pořádá výstavy nejen před občanských akcích, ale i v jiných místech má stálejší expozice.

Ve vesnici flíje místní historik Milan Sedláček, který vydává publikace z nahřívá regionu.

Společenský flivot

Sbor dobrovolných hasičů 11. listopadu 1873 vzplál zdejší mlýn a úplně jej zničil. Tato událost byla podmíněna k úmyslnému založení šdobrovolného sboru hasičského. Ubyhlo 10 let od této události, kdýfl tehdejší zastupitelé obce vešle se starostou A. Hlavákem tak rozhodli dne 12.2.1883. Sbor zasahoval před požárech nejen v obci, ale i v okolních obcích například v Kostelci nad Orlicí, v Merklovicích, v Potštejně. Posláním sboru byla samaritánská činnost (v roce 1951 nahrazena československým červeným křífem) a zabezpečení obce před požáry a před povodněmi. Na výzvu starosty se přihlásilo nahřívá 37 mužů. Afl v roce 1934 se staly členy sboru i ženy. Díky nim vznikl Dorostový flenský oddíl. fleny ve sboru byly do roku 1966. Navázání tradice členů ve sboru došlo afl v roce 2007. Sbor vyjífld 1 k požárům nejen v obci, ale i do okolních obcí například do Doudleb nad Orlicí, Vamberka, Prorub, Sopotnice, Merklovic. Sbor se vnoval i kulturní činností. Součástí sboru byl zábavný kroufek sborový, který sehrával mnoho divadelních her, pořádá tzv. okrsková cvičení (dnes okrskové soutěle), pálení vatry a plesy. Nahřívá chto společenských událostech zajiřovali oběrstvení formou bufetu. Souasný sbor jde stále v duchu zakladatelů. Ústní se okrskových a dalších soutěflí, pořádá společenské akce pro obyvatele obce Zámí například Pálení arodnic a Soutěfl v požárním útoku. Spolupřádá s Kulturním a sociálním výborem obce Zámí další akce: ples, Dětský karneval atd. Součástí sboru je Jednotka sboru dobrovolných hasičů, která zajiřuje ochranu před požáry a pomoc před povodněmi.

Sbor dobrovolných hasičů pořádá křivdoro nahřívá dvakrát sběr starého flleza a papíru, kde se aktivně účastní nahřívá mladí hasiči. Malí i velcí hasiči se pož zodpovědně předpravě účastní mnoha okresních soutěflí.

Stělnice Stělnice byla před vodně v provozu od roku 1963. Stělnici provozoval Svazarm, který svoji činnost ukončil v roce 1997. Od roku 1997 afl do roku 2003 byl areál volně přístupný a zal pozvolna chátrat. Obec dala v roce 2003 pozemek i s před vodní stavbou do výpůjčky leněm SDH Zámí, kteřís se o celý areál starali a vyuffivali ho pro volně asové aktivity.

První kroky nás vedly za znalcem z oboru balistiky z české Těbové, kterého jsme pozvali nahřívá stělnici, aby nám řekl, zda podle dnešních nahřívá řízení o provozování stělnic jsme schopni stělnici zprovoznit. Znalec stělnici nahřívá tivil a neviděl v tom problém, řekl, flě díky tomu, flě ufl dříve tam stělnice byla provozována, tak po menších úpravách bude cesta jednodušší. A tak se rozběhlo to únavné a dlouhodobé běhání požá adech. fládost o povolení provozování stělnice s ostatními požábnými doklady jsme podali Policii R, oddělení pro zbraně a bezpečnostní materiál v Ústí nad Orlicí a netrpělivěkali nahřívá jejich osobní nahřívá vu, která měla ověřit, zda souhlasí

stav st elnice se znaleckým posudkem balistika. Do kali jsme se a p ekvapeni p íjemným jednáním ú edník odd lení zbraní Ústí nad Orlicí jsme se dozv d li, fle je st elnice v po ádku. A po p edání pot ebných dokument jejich nad ízeným ú edník m Krajského editelství v Pardubicích budeme vyrozum ni o povolení provozování. M li pravdu, vyrozum ni jsme byli, ale ne o povolení, ale o nedostate ných dokladech ke stavb st elnice. Po náv-t v Stavebního ú adu Vamberk, kde jsme pofádovali potvrzení o stavb , fle na ni není pot eba kolauda ní rozhodnutí, jsme byli dost znechuceni neochotou a nep íjemným jednáním ú edník , neusp li jsme. Na konzultaci na jiných stavebních ú adech v jiných m stech, kde jsme ú ad seznámili s na-ím problémem a pofádali jsme o radu, jak by to mohl e-it ú ad ve Vamberku, bylo nám e eno, fle není problém toto potvrzení pro stavbu na st elnici vystavit. Znovu jsme nav-tívilí ú ad ve Vamberku, kde jsme ani po tomto zji-t ní nepo ídili. Vidina toho, fle si n kdy p jdeme vyst elit na st elnici, se za ala ztrácet a za ali jsme pomalu uvařovat o tom, fle to vzdáme. Nevzdali jsme to a dostali jsme se afl na nad ízený ú ad Stavebnímu ú adu Vamberk v Hradci Králové a po náv-t vách asi osmi kancelá í, které trvaly t i hodiny, s podivem ochotných ú edník , kte í nám cht li pomoci, jsme zklamaní odcházeli s nepo ízenou. Mezitím nám je-t dvakrát kon ila lh ta pro dodání v-ech pot ebných doklad na policii, tak jsme museli znova prodloufit řádost o schválení o provozování st elnice. Te uflí to opravdu vypadalo, fle objekt z stane v ope ovávání SDH Zám l a p i posezení u piva si tam budeme moct zast ílet tak jenom z praku.

St elnice byla obnovena 1.9.2010. Nápad zprovoznit st elnici se zrodil v ervenci roku 2009. Parta mladých lidí se dala dohromady a za ala zji-ovat, co by v-echno obná-elo st elnici znova obnovit.

TJ sportovní klub Zám l 22.10.1963 byla založena T lovýchovná jednota Sokol. Sportem v Zám li se ob ané zabývali jifl ve 30. letech, kdy v roce 1933 bylo vybudované h i-t Pod Markem.

Hlavní íností bylo cvi ení d tí a dosp lých. Ke cvi ení se vyuřlival sál místního tehdej-ího hostince U Kops . V roce 1974 bylo rozhodnuto o výstavb t locvi ny v akci šZó za ú asti v-ech sloftek v Zám li. Na za átku roku 1979 byla t locvi na p edána do uflívání -koly a místní TJ. TJ Sokol m l oddíl ZRTV (základní a rekrea ní t lesná výchova), stolního tenisu a volejbalu.

Po roce 1990 byl na TJ kladen velký nátlak ze strany Okresního sdružení sokol , aby celá TJ vstoupila do Sokola. Od roku 1993 je organizace zaregistrovaná pod názvem TJ sportovní klub Zám l.

eský svaz v ela V ela ský spolek byl založen v roce 1919 v Zám li. Organizace se zabývá chovem v el, po ádá exkurze a seminá e pro své leny. Hlavním ú elem není med, jak se mnoho lidí domnívá, ale je to opylení rostlin. lenové v organizaci se starají o 350 v elstev spole n s Pot-tejnem.

P es v-echen pokrok, ke kterému dosp lo moderní v elaství, nemusí se za áte ník setkat s velkými úsp chy. Nesta í si jen opat it úly a dát je známým v ela em osadit roji a ekat hned výnos a zisk. Neř nabudeme v t-ích zku-eností, musíme získat základní v domosti o flivot v el o úlech, o zp sobu o-et ování v elstev. Jen ten, kdo za al v ela it s opravdovou láskou ke v elám, p ekoná v-echny nesnáze, do ká se za svou práci a o-et ování v elstev odm ny.

Zahrádká i Za átek organizované ínosti zahrádká v Pot-tejn se datuje dle kroniky na-í organizace do roku 1949, kdy na ustanovující sch zi v restauraci ěARCOě v Pot-tejn byl zvolen první výbor v ele s p edsedou p ítelem Josefem Zabloudilem. Tento spolek řiveln vznikl o osm let d íve neř byl založen eskoslovenský zahrádká ský svaz.

Ustanovující sch zi byl p ítomen zahrádká ský odborník a propagátor zahrádká ské ínosti p ítel Ku átko z Mal-ovic. leny prvního výboru byli p átelé Vilém Dyntar, Karel B ezina, Ladislav Frydrych a Ladislav Rýznar.

lenská základna se postupn zv t-ovala. V roce 1953 byl p edsedou zvolen p ítel Ladislav Frydrych, který ji vedl afl do své smrti v roce 1967. Do ela organizace byl v roce 1967 zvolen p ítel Vilém Malina, který vedl organizaci afl do roku 1975, kdy byl zvolen do ela organizace p ítel Ladislav Rýznar. Ten tuto funkci vykonával afl do roku 1986. Od roku 1986 vedl organizaci p ítel Ji í Praus afl do roku 1993. Od roku 1993 je zvolena p edsedkyní p ítelkyn Danu-e Vanická, která ji vedla afl do své smrti v roce 2006. Do výro ní sch ze v roce 2007 vedl organizaci místop edseda p ítel Ji í Praus. Od roku 2007 do dne-ka vede organizaci p ítel Zden k Kubalík.

len výbor za dobu trvání organizace bylo nespo et. Krom vzpomínaných p átel to byli nap íklad p ítel Rudolf Ropek, Miroslav Martinec, Josef Petra-, Karel Hájek, Jindra Macounová, Marie Benáková, Josef Ťmlcek, Old ich R ři ka, Stanislav Majer, Marie Koukolová, Antonín fiabka, Bohumil Uhlí , Karel Jakubec, Zde ka Chlebounová, Josef Bene-, Jind ich Vanický, Milan Machá ek, Karel Langr, Eva Ťmlcová a mnozí dal-í.

Postupn se organizace rozr stala a za ala sdruřovat zahrádká e t í obcí. Pot-tejna, Zám le a Proruby. V této dob bylo v organizaci 130 zahrádká z toho 50 ze Zám le. Zám l zastupovali do této doby ve výboru organizace p átelé Franti-ka Lukavská, Kv ta Kailová, Adolf Mr-tný, Franti-ek Kail, Ladislav ířinský , Josef Hlavá ek a R flena Krupi ková.

Organizace se zam ovala krom zahrádká ské ínosti i na spole enskou ínost. Po ádala samostatné výstavy kv tin a ovoce. První výstava se uskute nila v íjnu 1958 v obou místnostech staré sokolovny, kde vystavovalo 58 vystavovatel . Výstavu nav-tívilí tém 600 náv-t vník . V ervenci 1973 se uskute nila výstava me řk a ostatních kv tin v p ísálí hotelu Praha s doprovodným koncertem. V ervenci 1975 byla uskute n na výstava r řií a kaktus v sále sokolovny. Výstava ji in a me řk byla uspo ádána v roce 1976. Kv ten 1979 - výstava kv tin a Vamberecké

krajky doplnila výročím 100 let založení –koly. V červenci 1982 byla výstava s názvem „Kvítina ve skle“ . Díky fotografiím máme možnost vzpomenout na tyto pro organizaci nejdůležitější léta činnosti.

Byly rovněž pořádány plesy od r. 1973 a následující rok ples spolu s rybáři. V roce 1976 byla uspořádána zábavná estráda. Společenskou činností, která je pro naši organizaci tradiční a prakticky nikdy nebyla opuštěna, jsou zájezdy. Každoročně jsou organizovány alespoň dva zájezdy. V době, kdy byl o zájezdy největší zájem a náklady na ně nebyly tak velké, byly organizovány zájezdy i do zahraničí.

Naše organizace byla za dobu svého trvání několikrát oceněna. V roce 1967 bylo OV ZS uděleno naší organizaci čestné uznání, v roce 1973 nám byl udělen diplom za úspěšnou činnost a umístění organizace v soutěži ZS. Diplom za úspěšnou činnost byl udělen v roce 1987. V roce 2007 nám byl udělen v příležitosti výročí ustanovení ZS udělen pamětní list za dlouhodobou úspěšnou činnost. Oceněni byli za dobu trvání organizace i mnozí naši členové svazovým oceněním od předsedy Ropka, Prausa, Martince, Uhlíře, Nikolínka a předsedkyně Vanické, Těškové a mnozí další.

V roce 1997 jsme byli poprvé pozváni na představení okresní výstavy v zastolovicích k účastem na této výstavě. Od tohoto roku se pravidelně účastíme jako vystavovatelé. Účastí ovali jsme se i v soutěži o nejlepší miskou ovoce. Jednou jsme obsadili druhé místo miskou předsedy Kubalíka.

Nejvýznamnější událostí roku 2009 bylo výročí 60 let od vzniku prvního spolku zahrádkářů v Potějně. V současné době naše organizace značně zestárla. Zájem mladých lidí o spolkovou činnost je malý. Organizace má 47 členů i s Potějnem. Úpravou některých záhonů došlo k redukci míst k osazování například dlouhý záhon v Potějně podél hlavní silnice byl zakopán a osazen tavolníky, záhony starých a zplanělých rostlin u zdravotního střediska byly zrušeny a místo zatravněno. Záhon s růžemi vznikl u obchodu v Zámli. V době složení naší členské základny nám již nedovoluje provádět práce v dřívějším rozsahu.

V roce 2013 jsme začali provádět kurzy špeření a zdobení perníčků vedením Kateřiny Zavacké a Marie Dalecké mající zkušenosti u špeření zpracování medu v domácnosti.

V roce 2014 jsme uspořádali první velkonoční výstavu ve mlýně v Zámli s programem dětí ze základní školy Potějn. Na výstavě je k vidění výtvarné práce dětí základní školy v Zámli, medové a perníčkové pečivo a jeho zdobení, ukázky velkonočních dekorací, ukázka zdobení kraslic, ukázka pletení pomlázky, atd.

Rybáři Zájemce o sportovní rybaření sdružuje místní organizace českého rybářského svazu. V současné době probíhá kroužek pro děti v rybářském kroužku, vedené instruktory z naší organizace. Činností našich členů není pouze sportovní lov ryb na údci, ale především péče o svůj rybářský revír Divoká Orlice. 3. spojující v odchovu rybích násad na odchovných potocích a rybnících a v jejich pravidelném vysazování do uvedeného pstruhového revíru. Při této činnosti odpracovali členové místní organizace přes pět hodin a do vody byl vysazen pstruh obecný, lipan podhorní a pstruha duhového.

Jsmepřesvědčení, že nebyť dlouholeté a obtížné práce členů Rybářského svazu, zmizely by již z našich vod, které druhy ryb a vodních živočichů a jen stěží bychom se mohli radovat z prvních úspěšných pokusů o návrat lososa do našich pstruhových toků, které se dříve severočeským sportovním rybářům.

Myslivci Myslivci hospodaří na honitbě, která se rozkládala přibližně na katastrech obcí Potějn, Polom, Proruby a Zámli. Členská základna se skládala převážně z obyvatel těchto obcí. V červenci v roce 2005 vstoupil v platnost zákon o myslivosti, který stanovil vytvoření honitby v minimální rozloze 500ha. Tím bylo umožněno majitelům honebních pozemků vytvořit honitby značně menší. Podobný případ nastal u nás. Iniciativa pro rozdělení honebního společenstva na dvě a tím i honitby vznikla mezi myslivci. Souběžně s touto aktivitou nastalo rozdělení našich členů na dvě skupiny. V této věci zastávala názor udržet honitbu ve stávajících hranicích. Zbytek členů hodlal odejít do nově vytvořené honitby Proruby - Polom. Definitivní a rozhodné slovo vyslovili majitelé honebních pozemků obec Proruby a Polom a rozhodli se k vytvoření svého honebního společenstva. Rozdílné názory mezi členy spolku, tedy i snahy a rozdělení činnosti se projevil celkově nejistota a oteklávání jak to dopadne, brala každému chuť do práce. Zda přispěje ke z kvalitnější chovu spárkaté zvěře, ke zvýšení stavu drobné zvěře posoudí myslivci i ostatní obyvatelé v příštích letech.

Zpravodaj obce Od roku 1990 vydává Obecní úřad Zpravodaj obce Zámli. Jedná se o čtvrtletník. V něm jsou uvedeny všechny aktuální informace, které obyvatelé potěbují jako jízdni řády, ordinace lékaře, pohotovosti, akce připravované OÚ a Z. Dále zápisy veřejných zasedání, jubilea, zajímavosti z kronik, atd.

O kroniku se po mnoho let starala paní Peterková. Byla držitelkou šZlatého kolovratu, který uděluje Ministerstvo kultury významným osobnostem jako titul Nositel tradice lidových umění za ... například vambercké kraslice, kde uplatňuje svoji krajčářskou pravdu. Na vykrabovaných kraslicích se tak objevují krajky s kvítky jara a klasy obilí ... stojí v certifikátu ... za tradiční lidovou kulturu, která je součástí kulturního dědictví našeho národa. Po jejím úmrtí v roce 2007 kroniku převzala Ivanka Toufličková.

Pan Sedláček místní sbíratel historických zajímavostí vydává soukromé publikace s místními názvy obce Zámli. Knížku vydal fotografie Vamberka a nyní zpracovává na základě dostupných pramenů první světovou válku.

Obecní knihovna je otevřená 2x týdně, jinak na požádání i mimo tuto dobu. Na obnovu knižního fondu vyjde uje zastupitelstvo roční částku 18 000,- Kč ze svého rozpočtu. Významný fond máme s Místskou knihovnou v Kostelci nad Orlicí. Noc s Andersenem je již tradicí a přináší nevšední zážitky především dětem. Každý týden mají děti možnost tvoření, kterého se účastní 12 dětí. Díky prostornému stolu uprostřed dospělých oddělení je zde možné poádat besedy, adventní teny v podobě herních hodinek. Na podzim se v knihovně poádají besedy se spisovateli z klubu spisovatelů. Velice úspěšné je psaní svých příběhů Jeffíkovi, který nám odpovídá ozářtkovaným dopisem z Božího Daru.

Obr. 21 o soutěže v knihovně

Hospodářství a trh práce

Pracovní příležitosti vytváří v obci Farma Tichý a.s. zabývající se zemědělskou výrobou, Agroservis Dašice - prodej a oprava zemědělské techniky, TEKAM zpracováním a tříděním zeleného pískovce, Minimarket - prodejna směšného zboží, Penzion Orlice o místní hospodaření, vagon o sezónní oběrstvení, Pilc o nově otevřenou pivnici, několik malých firem, které zaměstnávají rodinné příslušníky.

Ostatní pracující dojíždí do okolních měst Vamberka 3 km, do Kostelce nad Orlicí 11 km, do Rychnova nad Kněžnou 12 km, famberka 20km, Ústí nad Orlicí 17km, Choceň 18km, Hradce Králové 45km, a některé pracují ve Vrchotovicích v Kvasinkách 16km.

Obcí Zámek vede turistická trasa; často je navštěvována v rámci turistické Planetární stezky. Několik kilometrů od Zámku se nachází zámek Potštejn. V Potštejně je rovněž kemp využívaný turisty. V naší obci si nejen děti oblíbily postavičku vodníka, která sedí na lávce uprostřed obce. V noci mu v ruce svítí svíčka. Víte pro Zámek Iský rybník Návesník je bez hastrmana? A pro vodník Floriánek vysedává u eky?

V naší obci není jen vodník. Máme zde i jinou postavičku a tou je hastrmanka Manka. Stojí na prameni studánky pod kopcem Markem z kraje hřbitvu. K této postavičce se váže vyprávění o hastrmance Mance. Na kopečku je postaven kostelík sv. Marka.

Památky

Kříž z roku 1797 a 1814, Socha sv. Jana Nepomuckého z roku 1803, Bývalá hospoda - grunt č. 27, Areál kostela sv. Marka., u Daleckých (č. 16) stojí v zahradě kaplička se sochou Panny Marie,

Příroda

V mokřinách rybníka se zachovaly vzácné rostliny (prvosienka vytrvalá, esnek obojbarvý, kapradník bahenní aj.). V lokalitě Zámek Iský borek se vyskytují další vzácné rostliny a živočišné. Je to zalesněná opuková stráň nad železniční tratí severně od obce Zámek. Tato opuková stráň nebyla po desítky let obhospodařována, a tak zde spontánně vznikla dubohabina. Daří se zde celé řadě teplomilných druhů rostlin i živočichů. Přírodní rezervací byla tato lokalita vyhlášena v roce 1946. Její výměra činí 7,12 ha. Logem naší obce se stala šPodléka, která se vzácně vyskytuje na našem chráněném území Borku. Lípa vora je v současnosti chráněný strom. Těší se jí v místních podmínkách i lípa choceňská. Pamatuje mnoho let a generací. Lípa malolistá, se nachází na pozemku Františka Hlaváka č. 61. zvané šV Divinách. Lípy okolo sv. Marka (u hřbitova) jejich stáří se odhaduje přes 95 let.

HOSPODAŘENÍ OBCE A REALIZOVANÉ ROZVOJOVÉ AKTIVITY

Rozpočtové hospodaření

Obec Zámek patří z hlediska rozpočtového hospodaření k uváflivým hospodařím dlouhodobě usilujícím o vyrovnaný rozpočet. Ze stabilní úrovně rozpočtu pohybující se kolem 5 mil. Kč vybojují roky, kdy probíhala v této investiční akci obce na plynofikaci. Zde bylo třeba úrovně finančního, které však vzhledem k předchozím přebytkům relativně nízké a navíc se vyutila možnost výhodné příjky od eské společnosti. Aktuální rozpočet na rok 2011 je tvořen příjmy a výdaji ve výši 6 124 tis. Kč. Základ obecních příjmů je tvořen příjmy daňovými, tj. zjednodušeným podílem obce na celostátních daních. Obec vybírá dva poplatky, a to poplatek ze psů a místní poplatek za provoz systému shromáždění, sběru, přepravy, třídění, využívaní a odstraňování komunálních odpadů.

Rozpočet obce je sestavován finančním výborem na základě závěru hospodaření předcházejícího roku. Základním kritériem je minimalizovat výdaje na vlastní správu obce s cílem posílit investiční a neinvestiční závěry obnovy

vesnice.

D lefité stavby

- 1848 - Silnice Vamberk - Pot-tejn
- 1868 - První dřevěný most přes Divokou Orlici
- 1873 - Dostavba železnice přes Zámí
- 1898 - Dostavba silnice k Prorub
- 1900 - železný most přes Divokou Orlici
- 1911 - Dostavba zdejší koly
- 1932 - Stavba silnice ke hřbitovu
- 1952 - Postavena železniční zastávka
- 1954 - Dostavba poštovní zbrojnice
- 1955 - Postavba horní lávky
- 1956 - Výstavba státnice Svazarmu
- 1960 - Dokoněno jeviště
- 1963 - Výstavba státní lávky - autobusových zastávek - kravína JZD
- 1968 - Výměna spodní lávky
- 1970 - Dokoněno výbojkové osvětlení
- 1978 - Dokoněna tělocvična u koly
- 1985 - Dokoněna výstavba prodejny
- 1986 - Dokoněn most přes Divokou Orlici
- 1987 - Postavba provozovny sluleb
- 1990 - Dokoněny nové silnice a nadjezdu
- 1991 - Kanalizace v dolní části obce
- 1993 - Vodovod v obci, 2 autobazary, vinárna Bludíka, pekárna, penzion Orlice
- 1995 - Dokoněny rekonstrukce koly
- 1996 - Plynofikace kolní kotelný
- 1997 - Odstraněno kůl na Divoké Orlici po povodni nákladem 1.5mil. Kč.
- 1998 - Postavena lávka s Floriánem
- 1999 - OV.1, kanalizace
- 2000 - Plynofikace obce
- 2002 - Rekonstrukce topení ve škole, vybudovala se nádraží v tělocvičn
- 2003 - Prodloužení splaškové a povrchové kanalizace u Kříčku a chodník
- 2004 - Rekonstrukce opěrné zeď
- 2006 - Stavba vlnkových střešních a veřejného osvětlení na hřbitvu pod Markem, výměna oken ve škole, stavba dolní lávky na Doudleby
- 2007 - Zastřešení dolní lávky na Doudleby, lávka na Pot-tejn
- 2008 - Stavba pítka, altánu, parkoviště u lávky s Floriánem, občanská vybavenost pro novostavby v nové lokalitě.
- 2009 - Zasedací místnost, zahradní domek šZelená u obědovna kolní zahrad

Plánovaná struktura výdaj obce Zámí na období 2011-2020

Pro rozvoj obce je vedle přímého financování důležité udržovat obecní majetek, který umožňuje jednak vlastní fungování samosprávy a udržovat společenský život obce. Obec Zámí vlastní vedle budovy obecního úřadu budovu koly a tělocvičny.

Významným úkolem nového zastupitelstva je oprava budovy koly a tělocvičny obecního úřadu, která je ve špatném stavu, zejména její horní část, kde sídlila veřejná knihovna posléze zde byla klubovna hasičů. Střešní okna potřebují úplnou výměnu, do budovy zatéká a je vlhká. Dochází k šíření plísní po celé budově.

Oprava střešních koly a tělocvičny, která je ve velmi špatném stavu. Střecha potřebuje úplnou výměnu, do budovy taktéž zatéká a je zde zaznamenaná šíření se plíseň. Ve škole se bude muset dovézt stávající septik a výměna oken.

Významným investičním výdajem bude koupě starého mlýna, kde se využijí zpevněné plochy dvora k zázemí sběrného dvora.

Dále se počítá s opravou místních komunikací, výstavbou kanalizace a čistírny odpadních vod.

Drobnější investicí je dle očekávání. Zmíněné investiční výdaje obce se kladně promítnou do určité velikosti majetku. Realizace rozvojových aktivit se řídí jednoduchou logikou. Drobné investiční akce a neinvestiční rozvojové akce (projekty) obvykle také nízkého finančního objemu jsou hrazeny přímo z rozpočtu obce. Vzhledem k administrativě se nevyplácí říkat o dotační podporu. Velké infrastrukturní investice typu kanalizace a čistírny odpadních vod, střešní, výstavby sběrného dvora a kompostárny jsou bez dotačních prostředků z rozpočtu veřejných úrovní veřejné správy nerealizovatelné, protože by znamenaly zadlužení na dlouhou dobu a z hlediska fungování obce neúnosné splátky. Oprava koly a obecního úřadu (knihovna, kancelář) je natolik nutná, že i v případě neobdržení

dotace, o které budeme fládat, se investice bude muset uskute nit.

NÁZORY OBYVATEL NA ROZVOJ OBCE

V prosinci 2010 zastupitelstvo obce svolalo Ve ejnou sch zi s obyvateli Zám l, jejímfl ú elem bylo zjistit názory ob an na r zné zamý-žené investice v obci. Bylo zji-t no, fle v t-ina obyvatel si p eje opravu -koly, do e-it bezpe nost d tí na -kolním h i-ti. Po ízení sb rného dvora a p íklán jí se k oprav -obecního ú adu s knihovnou.

Dal-ím zmi ovaným p áním je oprava komunikací a p íjezdových cest, vybudování kanalizace, udrflování autobusových zastávek a údrflba zelen v obci. Jako negativní je uvád no nedostate né autobusové spojení.

NÁVRHOVÁ ÁST

SM OVÁNÍ ROZVOJE

Obec jako základní územní samosprávné spole enství ob an je spole enským organismem, jeho fl fungování je výsledkem mnohství faktor . Od pozitivního vnímání svého bydli-t se odvíjí ochota ob an pe ovat nejen o sv j d m, ale i o -ír-í okolí, zapojovat se do spole enských aktivit a spolupracovat v tomto úsilí s ostatními.

Hlavní strategické sm ry rozvoje obce Zám l jsou:

Zlep-ení vzhledu obce (s tím související oprava místní komunikace, údrflba zelen)

Zaji-t ní opravy -koly a t loctví ny (vým na oken, oprava st echy, zateplení, septik ...)

Zaji-t ní opravy obecního ú adu (fungování ve ejné knihovny, vy e-ení topení, zateplení, vým na oken í .)

Zaji-t ní dotace pro získání prost edk na výstavbu kanalizace a OV

Zaji-t ní územního plánu obce

ROZVOJOVÁ OPAT ENÍ

P i ur ítém zjednodu-ení m fleme rozli-ít t i základní oblasti rozvojových aktivit obce:

Zaji-t ní podmínek pro flivot obyvatel a podnikání

Vytvá ení prost edí pro rozvoj ob anských aktivit v obci

Vytvá ení prost edí pro rozvoj ekonomických aktivit v obci .

Tyto t i oblasti se promítají v nífle uvedených ty ech tematických oblastech, v nich fl jsou konkretizována vhodná rozvojová opat ení k rozvoji obce Zám l. Na tomto míst je t eba zd raznit roli ob an ; cílem není to, aby obec naplnila v-echny rozvojové p edstavy ob an , ale aby vytvo ilya takové prost edí a podmínky, v nich fl budou ob ané schopni svoje p edstavy postupn realizovat.

A. flivot v obci

Podpora ob anských aktivit

Finan ní podpora inností spolk (po flárníci, mláde fl, hasi í). Vytvo ení pravidel pro p ídlování finan ní podpory neziskovým organizacím v obci (základní podmínkou pro finan ní podporu jednotlivým ob anským iniciativám a spolk m je jejich statut v podob ur íté právní formy). Pravidelné hodnocení innosti spolk z hlediska jejich p ínosu pro flivot v obci. Pr b fná diskuze nad otázkami sm ování innosti spolk , zam ení jejich akcí, zapojení ob an do spolkové innosti. Vybudování víceú elové místnosti (obecní ú ad) pro setkávání ob an v rámci spolk í pro neformální setkávání. Zapojování co nejvíce ob an do aktivit v obci. Pravidelné ro ní ve ejné zhodnocení rozvoje obce v uplynulém období a nám ty k plánu na dal-í období. Vytvo ení zp sobu zapojení ob an do pé e o prost edí obce (po ádek, stav ve ejných prostranství). Pé e o ve ejnou ze le , zkrá-lení obce um leckými a emesnými p edm ty (nejlépe vytvo enými místními ob any). Po ádání sportovních akcí otev ených ve ejnosti. Udrflování autobusových zastávek v obci. Lad ní zapojení obce do dopravní obsluflnosti. Zohlednit pot eby pracujících i dostupnost sluflb v okolních obcích. Informa ní a komunika ní servis. Zkvalitní ní internetových stránek obce. Dopln ní obsahu internetových stránek v souladu se zákonem . 106/1999 Sb., o svobodném p ístupu k informacím. Dopln ní aktuálních a podrobn j-ích informací o subjektech p sobících v obci. Informa ní pomoc a zprost edkování pro podnikatele Zp ístupn ní relevantních informa ních a metodických materiál pro podnikatele. Propagace obce vydávání materiál propagujících flivot v obci a akce zde probíhajících. Aktivní p ístup v p edávání informací o akcích a atraktivitách v obci do dal-ích. Informa ní portál a systém (webové stránky svazku, portály cestovního ruchu, vydávání tiskových zpráv, publikování v periodických apod.).

Zastupitelstvo obce Zám l schválilo také, fle strategický plán obce bude dopl ován v fldy po volbách do obecního zastupitelstva obce. Bude zhodnoceno pln ní plánu a budou nastaveny nové cíle na dal-í volební období. Strategie bude schvalována pod názvem Rozvojový plán obce.